

WSPOMNIENIE O EWIE STĄPOREK-POSPIECH

We wrześniu 2020 roku odeszła od nas wspaniała artystka – Ewa Stąporek-Pospiech, dyrektor Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy, flecistka, inicjator i organizator życia muzycznego w regionie, kraju i na świecie, a przede wszystkim przyjaciel.

To właśnie z jej udziałem, w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, został powołany do życia i działalności artystycznej zespół muzyki dawnej Musica da Camera. Kierownikiem artystycznym zespołu był Wojciech Pospiech – haute-contre tenor, a członkami: Ewa Stąporek-Pospiech – flet poprzeczny barokowy, flety proste, Lidia Małyszek – flety proste, Ewa Piasecka – klawesyn, Piotr Sobczak – viola da gamba i Mariusz Kominiak – lutnia renesansowa.

Powstanie zespołu zainicjowane zostało w latach, kiedy w Polsce muzyka dawna nie cieszyła się jeszcze zbyt wielką popularnością. Jednak naszym (członków zespołu Musica da Camera) założeniem było to, aby jak najbardziej profesjonalnie prezentować muzykę dawnych mistrzów. Graliśmy na kopiach oryginalnych instrumentów, starając się spełniać wymogi wykonawstwa historycznego, a Wojciech Pospiech – jedyny wówczas haute-contre tenor – realizował swoje partie starannie zachowując zasady wczesnych technik wokalnych. Z perspektywy czasu stwierdzam: mimo iż nasze wykonania były poparte wiedzą na temat wykonawstwa muzyki dawnych wieków, to wciąż stanowiły poszukiwania muzycznej prawdy historycznej.

Przybliżaliśmy publiczności muzykę wielu kompozytorów epoki renesansu i baroku, starając się ukazywać jej naturalne piękno. Dokonaliśmy licznych prawykonań w nagraniach tak radiowych i telewizyjnych, jak i płytowych. Koncertowaliśmy na terenie całej Polski, prowadziliśmy warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży (m.in. dla dzieci z Zespołu Muzyki Dawnej z Poniatowej – Scholares Minores Pro Musica Antiqua). Uczestniczyliśmy w spektaklu – połączeniu kantaty *Orfeusz* Louisa-Nicolasa Clérambaulta z opowieścią poetycką Tristana L'Hermitca, z udziałem aktorów teatru i pantomimiczną inscenizacją. Ten wyjątkowo interesujący spektakl, którego premiera miała miejsce 6 kwietnia 1991 roku w Teatrze im. W. Horzycy w Toruniu, był przez nas grany jeszcze wielokrotnie.

Nasze koncerty przynosiły słuchaczy w świat mało im znany. Wzbudzały bardzo duże emocje i zainteresowanie wśród tych, którym przyszło żyć w trudnych czasach. Spotkania z muzyką dawną i dawnymi instrumentami otwierały im zupełnie inną rzeczywistość. Myślę, że czerpali radość z kontaktu z artystami, którzy przedstawiali dzieła kompozytorów dawnych wieków.

Tak właśnie zapamiętałam spotkania i koncerty z zespołem Musica da Camera, próby pełne dyskusji o kształcie wykonywanych utworów. Wspólnie z Ewą – osobą inteligentną, mądrą, a przede wszystkim bardzo życzliwą i wrażliwą, mierzyliśmy się z problemami dotyczącymi wszelkich zasad wykonawstwa muzyki dawnej. Ewa była bardzo wszechstronną artystką, a także, jak się później okazało – świetną organizatorką i pedagogiem.

Ewa Stąporek-Pospiech urodziła się 17 czerwca 1946 roku. Studia muzyczne ukończyła w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie w klasie fletu prof. W.W. Chudziaka, ponadto uzyskała stypendium Konserwatorium w Pradze. Pracowała jako solistka kameralistka w Capelli Bydgosiensis, była też współzałożycielką i członkinią zespołu barokowego Fiori Musicali. Na flecie podłużnym dokonała wielu prawykonań i archiwalnych nagrań. Pracowała jako członek jury konkursów fletowych, muzyki dawnej i zespołów kameralnych, została również zapamiętana jako współtwórczyni pierwszego produkowanego w Polsce modelu fletu podłużnego „Jorga”. W bydgoskim szkolnictwie muzycznym była zatrudniona od 1976 roku, a od 1990 roku pełniła funkcję dyrektora Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy. W 1993 roku zorganizowała Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam”, z jej inicjatywy także powstało Towarzystwo

Mozartowskie, którego była wieloletnim prezesem. Otrzymała wiele nagród i odznaczeń, m. in.: Złoty Krzyż Zasługi Prezydenta Rzeczypospolitej Polski (1997), Nagrodę I stopnia Centrum Edukacji Artystycznej (1993), Nagrodę I stopnia Ministra Kultury i Sztuki (1995, 2000), Wyróżnienie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (1999), Medal Prezydenta Miasta Bydgoszcz (2000, 2005, 2010), Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” Ministra Kultury (2005), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (2005), Medal Kazimierza Wielkiego z okazji 661 urodzin Bydgoszczy (2007), Medal Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (2007), Nagrodę Prezydenta Miasta Bydgoszczy z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki (2013, 2014), „Laur Popiełuszki” za działalność charytatywną (2015) oraz Nagrodę „Laur Andrzeja Szwalbego” Prezydenta Bydgoszczy (2015).

Za szczególne zasługi Ewy Stąporek-Pospiech trzeba uznać wzmacnianie szkolnictwa artystycznego w Polsce i na świecie: zainicjowanie i koordynowanie Ogólnopolskiego Centrum Kształcenia i Promocji „Muzyczne Partnerstwo” oraz Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. F. Krysiwicz w Bydgoszczy i jej działania jako eksperta edukacji artystycznej w szkolnictwie przy Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie. Upowszechniała sztukę muzyczną podczas organizacji licznych międzynarodowych i ogólnopolskich sesji, konferencji, warsztatów i kursów mistrzowskich, takich jak m.in. Salony u Mistrza – w stronę Artura Rubinsteina, czy Międzynarodowe Kursy Muzyczne w ramach Europejskiego Centrum Młodzieży Artystycznej.

Ewa Stąporek-Pospiech współpracowała z Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie oraz Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, od 1994 roku była wiceprzewodniczącą, a następnie przewodniczącą Rady Szkolnictwa Artystycznego przy Ministrze Kultury. Była bardzo zaangażowana w działalność na rzecz środowiska lokalnego, m.in. do 2020 roku była Prezesem Towarzystwa Mozartowskiego w Bydgoszczy, które powstało z jej inicjatywy w 1994 roku, oraz aktywnym członkiem Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy. Z zaangażowaniem wspierała rozwój utalentowanej młodzieży – to wskutek jej starań w 2009 roku Minister Kultury powołał Klasę Talentów w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych w Bydgoszczy.

Nie sposób wyliczyć wszystkich zasług i osiągnięć Ewy Stąporek-Pospiech. Jej życiem była Szkoła (30 lat sprawowała funkcję dyrektora), a pasją – muzyka. Zarażała nią innych – uczniów, kolegów i przyjaciół. Była człowiekiem bardzo wymagającym, nie tylko wobec innych, lecz przede wszystkim w stosunku do siebie, ale przy tym osobą bardzo pogodną, patrzącą optymistycznie na otaczający ją świat.

Podczas naszych częstych rozmów Ewa nie narzekała na dużą ilość pracy i obowiązków wynikających z piastowania bardzo odpowiedzialnej funkcji. Cieszyła się, że może tworzyć, przekazywać ludziom pozytywną energię. Była lubiana przez ludzi za swoją dobroć, serdeczność, życiową mądrość i dobre rady, których nigdy nie szczędziła potrzebującym.

Taką ją zapamiętam.